



## Uniós vagy nemzeti védettségi igazolvány?

*Dr. Navracsics Tibor*

**Új verseny van kibontakozóban a COVID-19 igazolványokkal kapcsolatban. A tét nem kicsi: kérdés, hogy az új okmányok terén a nemzeti vagy az uniós intézmények szereznek elsőbbséget a másikkal szemben. Így ez a vita is a tagállami és az uniós hatásköri küzdelmek részévé vált.**

„Először oltóanyagot kéne szerezni a brüsszeli hölgyeknek és uraknak, és utána szórakoztatni egymást különböző javaslatokkal” – [szólt be](#) a magyar külügyminiszter a tőle megszokott krakéler stílusban az uniós döntéshozatalnak annak kapcsán, hogy most folyik a trilógus az Európai Bizottság javaslata alapján az Európai Parlament és az Európai Unió Tanácsa között. Az Európai Bizottság még a járvány harmadik hullámának csúcsán, március közepén mutatta be [javaslatát](#), amely egy egységes európai digitális zöldigazolvány bevezetését indítványozza. Az okmány mind papíralapon, mind pedig digitálisan elérhető lenne, és célja, hogy az egész Európai Unióban biztosítsa az oltások, illetve védettségek egységes elvek mentén történő elismerését, és ezáltal ismét szabaddá tegye az utazást az Európai Unión belül.

Míg a Tanács alapvetően támogathatónak tartja a Bizottság javaslatát, ami azt jelenti, hogy a tagállamok – így Magyarország is – úgy tűnik, hogy alapvetően egyetértenek az uniós szabályozás elveivel, az Európai Parlament politikai aggályait hangoztatta. A képviselők többsége által elfogadott [tárgyalási álláspont](#) – szemben a Bizottság javaslatával - különbséget tesz a keleti és a nyugati vakcinák között, és az előbbieknél nem biztosítja az automatikus elfogadottságot az Európai Unió egész területén.

A május elején megkezdődött trilógusnak hamar át kell hidalnia az álláspontok között egyelőre fennálló különbségeket, mivel a Bizottság eredeti tervei szerint a zöldigazolványnak június 21-étől valóságos dokumentumként kell működni. A határidőt azonban csak akkor sikerül tartani, ha a három intézmény a hónap végéig megállapodik az erről szóló rendelet szövegében.

Az álláspontok közeledését nem segíti, hogy magának a zöldigazolványnak a funkciója sem teljesen tisztázott. Míg az Európai Parlament hangsúlyozza, hogy az okmányt nem lehet kötelezővé tenni, és az uniós intézmények hangsúlyozzák, hogy nem lehet különbséget tenni az emberek között azon az alapon, hogy rendelkeznek-e védettségi igazolvánnyal vagy sem, egyes tagállamok – így Görögország és Spanyolország – kifejezetten azt [szorgalmazzák](#), hogy az uniós szabályozás váltsa fel a sokszínű és sokszor bonyolult nemzeti szabályokat, és mindenkire egyformán legyen kötelező.

Amennyiben sikerre vezetnek a tárgyalások, június végére a mostanra már megjelenő tagállami védettségi igazolványok egy uniós versenytársat kapnak, kinyitva ezzel egy új kérdést: nem világos ugyanis, hogy hogyan fog viszonyulni egymáshoz a két

dokumentum. A tagállamok egy része ugyanis nem várja meg a közös szabályozást, hanem kétoldalú megállapodásokkal próbálja újraindítani a határokat saját polgárai számára. Magyarországról az eddigi megállapodások alapján védettségi igazolvánnyal, teszt és karantén nélkül lehet az európai uniós tagállamok közül Horvátországba, Romániába és Szlovéniába, míg az Európai Unión kívüli országok közül Bahreinbe, Montenegróba, Szerbiába és Törökországba [lehet utazni](#).

Az uniós szabályozás késlekedése miatt eleve védekező pozícióba kényszerülnek mindazok, akik ettől várják a megoldást utazási problémáikra. Nehezen elképzelhető ugyanis, hogy a már megszületett kétoldalú megállapodásokat bárki is meg akarná szüntetni, hogy az új – ráadásul szándéka szerint nem kötelező hatályú – uniós szabályozásnak adjon elsőbbséget. Úgy tűnik tehát, hogy ismét csalódniuk kell azoknak, akik a világjárvány terjedésétől az európai integráció föderalista útjának erősödését várják. A tagállamok hatékonyabb és gyorsabb döntéshozók, gyakran kész helyzet elé állítva a nehézkesen működő uniós döntéshozatalt.

*2021.05.13.*

